DEPT OF STATE-DIV OF-INTEL
AQUIS.& DIST. RM 128 WAR
ANNEX-1- 23RD & E ST-NW
WASHINGTON D C

U SLOZI JE MOĆ!

ZAJEDNIČAR

ALL FOR ONE - ONE FOR ALL — SVI ZA JEDNOG - JEDAN ZA SVE
OFFICIAL ORGAN OF THE CROATIAN FRATERNAL UNION — GLASILO HRVATSKE BRATSKE ZAJEDNICE U AMERICI

U RADU JE SPAS!

BROJ (NUMBER) 34 — PITTSBURGH, PENNSYLVANIA, SRIJEDA 21. KOLOVOZA (WEDNESDAY, AUGUST 21st), 1957. — GODINA (YEAR) LII

Pitanje školarine važno je pitanje naše Zajednice

FOND ŠKOLARINE TREBA IZGRADITI I POSTAVITI GA NA SOLIDNU BAZU

VAŽNA OBAVIJEST CJELOKUNOM ČLANSTVU. — Prema odluci našeg Glavnog Odbora i akcijom Izvršnog Odbora Hrvatska Bratska Zajednica sklopila je ugovor sa jednom organizacijom, koja izgradjuje lijepe božićne karte — čestitke i to sa — Lipschutz Organizacijom — koja posluje na ovaj način sa drugim bratskim i inim organizacijama.

Prema ugovoru ova organizacija se obavezala napraviti takove božićne karte-čestitke, da nose oznaku Hrv. Bratske Zajednice, a što bi bila lijepa reklama za našu Zajednicu, koja bi se širila putem našega članstva. Time bi poslužili dvima dobrim svrhama: Prvo od profita za te karte izgradjivali bi naš Fond Školarine. Drugo, šiljanjem tih čestitki prigodom božićnih blagdana, članovima i nečlanovima, promicali bi i gradili svoju Zajednicu.

Dakle, svaki član će u skoroj budućnosti dobiti lijepu kutiju ovih karata i treba da za istu plati listonoši — samo $1.25. — Molimo vas braćo i sestre, nemojte odbiti, nego uzmite i platite, jer to je u dobru i potpornu svrhu.

Pročitajte u ovom broju uvodnik na 2-oj strani "Školarina", takodjer pročitajte i članak našeg glavnog blagajnika, brata Martina Krasicha za bolje objašnjenje i informacije.

Svaki član i članica pozvani su i obvezani da na ovaj način pomognu fond za školarinu.

$600.00 ZA 11 I POL CENTI MJESEČNO

Kod Hrvatske Bratske Zajednice dobiva se najjeftinija osiguracija za djecu na Term certifikat osiguranje, kad se odbije sve što se dobiva: godišnje pet-mjesečni oprost, za prvu godinu se neplaća, ako je roditelj član i kredit 50 centi mjesečno. Osiguracija na $600 dobiva se za samih 11½ centi mjesečno ili godišnja uplata samo — $1.38.

U slučaju smrti nakon šest mjeseci starosti djeteta, dakle, Hrvatska Bratska Zajednica plaća potpunoma $600 za samih 11½ centi mjesečno ili $1.38 godišnje.

Zamislite, gdje možete dobiti jeftiniju osiguraciju za svoje dijete? — Nigdje!

Pittsburgh Junior Tamburitzans Priredjuju piknik u Croatian Centru

PRIMATI ĆE SE NOVI UČENICI

Pittsburgh, Pa. — Roditelji pittsburške omladinske grupe Pittsburgh Junior Tamburitzans priredjuju piknik u nedjelju, 25. augusta na popularnom zemljištu Croatian Centra, blizu Millvale, Pa. — Priredjuje se zanimljiv program za razonodu posjetnika.

Majke naših Junior Tammies stekle su si dobar glas sa svojim domaćim pecivom, pa će na pikniku imati "Bake Sale", gdje će svaki, tko želi, moći kupiti svakovrsnih kolača i poslastica uz vrlo umjerene cijene. Biti će i hladnog pića i vruće janjetine, po običaju našeg naroda.

Gosp. John Gregurich, upravitelj mladih tamburaša, javlja, da će primati nove učenike ove jeseni. Vježbe se održavaju redovito svakog četvrtka u 7:30 na večer u Javor Dvorani, 822 North Canal St., Pittsburgh 12, Pa., kada se djeca od 12 godina starosti pa dalje, mogu registrirati.

Roditelji članova Pittsburgh Junior Tamburitzans žele se zahvaliti našem narodu iz Pittsburgha i okolice, što su ovu mladež poduprli kroz godinu 1957. sa pozivom, da svi dodju na piknik na 25. augusta. — **Odbor**

PORAST TRUSTOVA I MONOPOLA

Ova dosad najbrža i najveća koncentracija u američkoj povijesti obuhvatila je preko 4,500 poduzeća

Izvještaj senatskog Pododbora za borbu protiv trustova i monopola o velikoj koncentraciji u američkoj industriji u periodu od sedam godina, izazvao je energično reagiranje federalne trgovinske komore, koja ga je ocijenila kao "lažan i bezvrijedan". U izvještaju, koji je sastavljen na osnovu podataka federalnog Statističkog biroa, tvrdi se da je 200 proizvodnih kompanija povećalo sudjelovanje u ukupnoj vrijednosti industrijske proizvodnje od 30 posto u 1947. godini na 37 posto u 1954. godini, da je 50 koncerna za isto vrijeme povećalo svoj udio sa 17 na 23 posto, a sto najvećih firmi s 23 na 30 posto od ukupne industrijske proizvodnje. Dalje, četiri trusta gospodare sa 80 posto proizvodnje u 40 industrijskih grana, medju kojima se nalaze pet najvećih i najznačajnijih industrija automobila, nafte, čelika, aviona i industrijske ambalaže, a sa 50 do 70 posto u druge 72 industrijske grane.

Dva trusta "General Motors" i "Ford" vladaju tržištem automobila sa 80 posto, od čega na "General Motors" uz monopol u proizvodnji kamiona otpada više od polovina. Na kompaniju "United States Steel" dolazi više od polovine ukupne proizvodnje čelika u USA.

Ekonomisti — kako piše "Washington Post", smatraju da je ova dosad najbrža i najveća koncentracija u američkoj historiji — jer je u sedam godina obuhvatila, ili će uskoro obuhvatiti, preko 4,500 poduzeća — nastala iz tri razloga.

Prije svega, po srijedi je sposobnost velikih kompanija da se brže šire vlastitim sredstvima nasuprot malim i srednjim firmama, koje nailaze na teškoće prilikom pozajmljivanja kapitala. Ovu tendenciju su dalje pomogli vlada prodajom velikim kompanijama tvornica gradjenih u drugom ratu za vojne potrebe i neefikasnost zakona protiv trustova i monopola.

U napadu na izvještaj, trgovinska komora tvrdi da je sastavljena u propagandne svrhe, kao osnova za anketu o uzrocima stalnog porasta cijena robe koju proizvode velika poduzeća. Komora posebno optužuje predsjednika senatskog pododbora Kefauvera, da je pokretanjem ankete ustvari prihvatio zahtjev Waltera Reuttera, predsjednika sindikata automobilske industrije, koji je tvrdio da se skok monopolskih cijena ne može opravdati porastom nadnica, već je posljedica težnji trustova da iskoriste priliku za sticanje veće dobiti. Reutter je, osim toga, naglašavao, da velike automobilske kompanije ostvaruju profite u istom iznosu, koliko iznose plaće i nadnice radnika. U toku dosadašnjeg ispitivanja problema skoka cijena u okviru senatske ankete, istaknuti ekonomisti su izražavali mišljenje da su koncentracija u industriji i dirigirane cijene neizbježna pojava u USA. One se zato ne mogu suzbijati općim ograničavanjem kredita, koje ustvari pogadja male firme, već pooštravanjem kreditnih uvjeta i obustavljanjem poreskih olakšica velikim kompanijama, uz ograničenu inflaciju, koja bi se provodila preko povećavanja budžetskih viškova. Anketa će se nastaviti razmatranjem uzroka nedavnog povećanja cijena čeliku, za koje se smatra da su umjetnog karaktera i nemaju realnog osnova.

Osiguracije kod Zajednice

Kod Hrvatske Bratske Zajednice može se osigurati na životnu osiguraciju od 16 do 40 godine bez liječničke pregledbe na svotu od $5,000. Do 40 godina svaki član može se osigurati na $10,000 ili povisiti svoju životnu osiguraciju do te svote.

S LIJEČNICKOM PREGLEDBOM

Iza 40 godina do 50 svaki može da se osigura na $4,000 životne osiguracije ili član te dobe može da povisi svoju osiguraciju do $4,000.

Iza 50 do 60 godina svaki postojeći član može da povisi svoju životnu osiguraciju za $1,000, ali ne može prekoračiti životnu osiguraciju za više od $3,000.

Novi član od 50 do 60 godina može se osigurati kod Hrvatske Bratske Zajednice za $1,000 samo na životnu osiguraciju, a ne može se osigurati u toj dobi na bolesničku potporu i oštetu.

Najveća osjeguracija kod H. B. Zajednice jeste svota od $10,000. Na ovu svotu može se osjegurati do 40 godina starosti.

Na ovoj slici su Joe Marmilich i članovi njegova tamburaškog zbora iz Youngstown, Ohio, koji će svirati na Zajedničarskom Danu Ujedinjenih Odsjeka H. B. Z. četiriju kotara u nedjelju, 25. augusta o. g., u Hrvatskom Parku u Monessen, Pa.

Zajedničarski Dan Ujedinjenih Odsjeka Četiriju Kotara održati će se 25-og aug.

Cokeburg, Pa. — Ujedinjeni Odsjeci H. B. Zajednice iz Fayette, Greene, Washington i Westmoreland kotara održati će svoj treći godišnji Hrvatski Zajedničarski Dan u nedjelju, 25. augusta o. g., u **Hrvatskom Parku** u **Pricedale, blizu Monessena.**

Toga dana u 11 sati u jutro otpočeti će softball igre izmedju teama odsjeka 194 iz Monessena i teama odsjeka 354 iz Cokeburga. Nakon toga u 12:30 poslije podne njih će slijediti teamovi odsjeka 66 iz Youngstown, Ohio, i odsjeka broj 248 iz Clairton, Pa. Ove igre će se izvadjati u Parku grada Monessena, a pobjednici će dobiti svoje trofeje za vrijeme našeg programa poslije podne u Hrvatskom Parku.

Takodjer toga dana brodkestovati će se specijalni program od 3 do 4 sata poslije podne preko stanice W.E.S.A., preko kojeg će se pozdraviti treći godišnji Zajedničarski Dan. Na programu će svirati Joe Marmilich i njegova Balkan Tamburitza Orchestra iz Youngstown, Ohio.

U 5 sati poslije podne program će se otvoriti u Hrvatskom Parku sa pjevanjem narodne himne.

★ ★ ★

Od strane Hrvatske Bratske Zajednice biti će naši počasni gosti i govornici slijedeći: **Milan Škrtić,** predsjednik Nadzornog Odbora; **John Badovinac,** predsjednik Gl. Porote; **Josepžh Zalac,** član Glavne Porote i **Frank Braidić,** direktor Odjeljenja Sporta i Prosvjete. Dakle ovi svi predstavnici naše Zajednice će pozdraviti prisutne goste, a Frank Braidić će podijeliti trofeje pobjednicima u softball igrama.

Mi ćemo takodjer imati i drugog počasnog gosta, a to je gradonačelnika Monessena, **Mr. Hugo Perente.**

Na programu ćemo imati i plesova, koje će izvadjati Kolo grupa odsjeka 354 H.B.Z. iz Cokeburga i glazbenih selekcija po Joe Mermilich i njegovoj orkesti, koji će takodjer svirati za ples u večer.

Kroz cijeli dan za vrijeme piknika imati ćemo u izobilju s ražnja pečene janjetine i prasetine, kao i raznovrsnih napitaka po našem starom običaju.

Stoga pozivljemo sve članove H.B.Z. i njihove prijatelje iz ovih i drugih kotara, iz bliza i daleka, da dodju na ovu važnu godišnju priredbu u nedjelju, 25. augusta. Odbor jamči svima, mladima i starima da će na ovom Zajedničarskom Danu i pikniku imati ugodne časove.

Svi nam dobro došli! **Bernard Luketich,** tajnik.

Živa kornjača iz Napoleonovog doba

Na otoku Sv. Helena danas je najzanimljivija atrakcija kornjača stara 200 godina. njeno je ime Jonathan.

Godine 1815. ona je već bila prilično stara i vjerojatno je svojim očima često gledala Napoleona. Kad bi mogla govoriti, ispričala bi sigurno vrlo originalne reminiscencije iz vremena Napoleonova zatočeništva na Sv. Heleni.

Danas se ovu kornjaču može uvijek naći u podrumima guvernerove palače.

Dokle ružica miriše, dotle je svak begeniše.

U ZNAKU GOSPODARSKE RAVNOTEŽE U SVIJETU PUTEM UJEDINJENIH NARODA

Usporedo s rješavanjem spornih političkih pitanja, danas u sjedištu Ujedinjenih naroda, a i u sjedištu njihovih pomoćnih organa vlada velika organizaciona i agitaciona djelatnost u pripremama za uspostavljanje gospodarske ravnoteže u svijetu, što je dosad u velikoj mjeri otežavalo zbližavanje naroda ili grupa naroda.

Ogromni napori, koje organi Ujedinjenih naroda ulažu za gospodarsku ravnotežu nisu pri kraju, jer dosadašnja rješavanja predstavljaju tek neznatan dio onoga što se treba riješiti na području gospodarskih odnosa medju narodima. Mi ne smijemo zaboraviti, da zapravo još uvijek nisu uklonjene gospodarske posljedice Drugoga svjetskog rata. Razumije se, da su neke zemlje, koje su — kao Jugoslavija — bile poprište velikih vojnih operacija, jače stradale od drugih zemalja, i da su one imale i imaju posebno, izuzetno teške probleme. Ali, posljedice rata osjetile su se u svim zemljama, ili bar u najvećoj većini, jer je došlo do opće poremetnje gospodarskih odnosa medju zemljama. Tome je mnogo pridonijelo uključivanje zemalja u dva politička tabora, medju kojima su se odnosi jako zaoštrili. Išlo je to i dotle, da je kroz neko vrijeme trebalo spašavati osnovno u gospodarskim odnosima, trgovačku razmjenu, koja je bila gotovo sasvim prekinuta.

Posljedice koje pagadjaju sve

Prevarili su se predstavnici onih zemalja, koji su bili u sretnijem, to jest sredjenijem položaju, te nisu imali većih poteškoća, kao drugi. Ubrzo se pokazalo, da posljedice općega gospodarskog poremećenja u svijetu pogadjaju više ili manje sve zemlje, prema posebnim uvjetima — svaku na svoj način.

Ovih dana je u tom duhu govorio i glavni tajnik Ujedinjenih naroda Dag Hammarskjold u Ženevi, u Švicarskoj, na jednoj od sjednica Gospodarsko-socijalnog komiteta Ujedinjenih naroda. Izlaganje glavnog tajnika našlo je na velik odjek u svijetu, jer je

(Nastavak na 5. strani)

NAŠI GRADITELJI, KAMPANJA I NAGRADE ZA NOVU OSIGURACIJU

U prošlom broju štampali smo počasnu listu naših vrijednih članova i članica, koji su upisali nove osiguracije i novih članova, da su dobili pravo na nagradu 100 točkica ili više, što znači da imadu pravo na toliko dolara nagrade, koliko imadu u kredit točkica. Ovi graditelji za vrijeme kampanje dobivaju povrh točkica posebnu nagradu, kako je to bilo i na toj počasnoj listi iznešeno. I tko ima više točkica, taj će prema kampanjskom planu dobiti veću posebnu nagradu.

Na primjer na toj listi je brat Mato Zvonar, koji ima najmanje točkica — 101 točkicu. On ima pravo dobiti $101.00 plus posebnu nagradu $10, ukupno će dobiti $111.00 umjesto samo $101.-00.

Prvi je na listi brat Ivan Babić sa 510 točkica. On dobiva prema točkicama $510.00 plus posebnu nagradu $100.00 ili ukupno umjesto $510.00 — dobiva $610.00.

Ove posebne nagrade se davaju **samo** za vrijeme kampanje dočim Zajednica i bez kampanje plaća iste redovne nagrade, kao i za vrijeme kampanje.

Sada mi pitamo: Je li tvoje ime, brate i sestro, na počasnoj listi, pa ako nije nastoj da bude ako ikako može. — U narednom broju Zajedničara opet ćemo donesti počasnu listu i sa novim imenima koji dosegnu 100 točkica ili više, tako da se vidi i zna tko je graditelj Zajednice.

Zajednicu treba ispravno tumačiti. Nijedan svijestan član ne bi smio krivo da tumači bilo što da se odnosi na Zajednicu i njeno poslovanje iz neznanja ili za inat. Što neznaš, brate, Pitaj!

Često donosimo u Zajedničaru skrižaljku, kako se plaćaju nagrade pri upisivanju novog članstva i nove osiguracije za bolju informaciju članstvu i odsječnim odbornicima. Prije smo rekli, da bi svaki član i odsječni odbornik, koji se zanimaju za upis novih članova i osiguracije, trebali, da tu skrižaljku izrežu i da ju imadu pri ruci, te da se prema istoj ravnaju i da tako ispravno nagrade razumiju i tumače. Opažamo, da ima čak predsjednika odsjeka koji o tim nagradama neznaju ništa ili pogrešno. Nagrade kako su odredjene u toj skrižaljci plaćaju se redovno i kad nije kampanja.

Skrižaljku donosimo u ovom broju ponovno i molimo vas sestre i braćo da je uvažite.

Tako pogrešno tumačenje opažamo da neki članovi posve krivo tumače, da u slučaju turneje Zajednica plaća i nagrade i putne troškove. To nije istina. Na primjer za turneju ili izlet u Kanadu bilo je odredjeno da pravu na plaćen put imadu samo oni članovi iz Sjedinjenih Država, koji naprave 250 točkica, a iz Toronto, 200 točkica, a to znači za prvi slučaj za put član plaća Zajednici $250.00, a u drugu ruku $200.00. Dakle, Zajednica nikada nije iz svoje blagajne plaćala putovanja nikome, već od zarade članova u kampanji. I to treba da se uvaži i krivo ne tumači na štetu Zajednice.

Ovakovi posve pogrešni argumenti rabe se i protiv "Field-mana", a na štetu te ideje i same Zajednice. To pitanje, tko želi o njemu da raspravlja treba dobro proučiti prije nego se predje s time na papir za raspravu. "Fieldman" znači promicanje Zajednice u svim njenim podhvatima i u njenom poslovanju, pomaganje u odgoju tajnika i odsječnih odbora, pak u promicanju **bratstva i hrvatstva** medju našim narodom u Americi, da Zajednica konačno nebi izgubila svoj glavni značaj i postala nešto poput trgovačkog osiguravajućeg društva. O tome više u narednom broju.

Sada vam opet, sestre i braćo, preporučamo, da nastojite privesti pod okrilje Zajednice što više novih članova.

Duquesne University Tamburitzans Dolaze u Hibbing, Minn., 31. augusta

Chisholm, Minn. — Glasovita Duquesne University Tamburitzans, pod vodstvom Mr. Walter W. Kolar, dolaze u Hibbing, Minnesota, 31. augusta ove godine. Doček i pripreme za njihov koncert čine Kolo i Sport Klub H. B. Zajednice uz pomoć odsjeka 210, 240 i 8 H. B. Zajednice.

Koncert će se održati u subotu, 31. augusta, 1957., a početi će točno u 8 sati u večer u **Hibbing High School Auditoriumu, Hibbing, Minnesota.**

Dva člana od odsjeka broj 210 iz Chisholm, Minn., su takodjer članovi ove glasovite grupe, Duquesne University Tamburitzans, a to su Darline Komidor i Anthony Dren. Darline Komidor uči muziku, koja je vrlo dobra plesašica, te svira violinu, tamburicu i druge glazbene instrumente. Dočim Anthony Dren uči za ljekarnika (pharmacy), vrlo vješti svirac u tamburicu i u igranje plesova, te nastupa kao soloist u programu.

Duquesne Tamburitzans je vrlo popularna u plesovima i zabavnim glazbenim programima naših slavenskih naroda.

Čist prihod od ove priredbe je namijenjen u korist naših mladih plesača i tamburaša, koji su članovi Pomlatka ovih triju učestvujućih odsjeka, tako da mogu bolje promicati slavensku glazbu i kulturu medju našim i ostalim narodima ove zemlje.

Pozivljemo sve članove H.B.Z. i ostale prijatelje ovih mjesta i okolica da posjete ovaj koncert. Ulaznice možete dobiti kod slijedećih članova: Dr. R. G. Perpich, 310½ East Howard Street, Hibbing, Minn.; Daniel Tupac Barber Shop, 7 First Ave., Southwest, Chisholm, Minn.; i John Bauman (Arrow Cleaners), 115 South Central Ave., Chisholm, Minn.

Svi nam dobro došli!

Mary Ognanovich, tajnica
Kolo i Sport Kluba H.B.Z.